

YTTRANDE

Datum
2020-11-03

Sametingets beteckning
Dnr 1.2.1-2020-984

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggi
Saemiedigkie

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remiss, SOU 2018:88 LSS-utredningen (S2019/00088/SOF)

Sametinget väljer att ge synpunkt enbart utifrån den enskilde individens perspektiv och konstaterar att det i nuvarande LSS lagstiftning saknas skrivningar kring kulturella och språkliga behov.

När det gäller äldreomsorg så regleras samiska personers språkliga och kulturella rättigheter i lag (2007:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt i Socialtjänstlag.

För personer som tillhör urfolket samerna och som samtidigt tillhör LSS lagstiftningens personkrets kan det vara ytterst viktigt att individens behov av den egna kulturen och det egna språket beaktas i utformandet av lagstiftningens insatser och inom LSS verksamheter.

Sametinget anser att en kommande LSS-lagstiftning borde tillförsäkra att personer med funktionsnedsättning även har rätt till en egen identitet och således rätt till sin kulturella bakgrund och sitt eget språk i mötet med den omsorg som LSS-lagstiftningen säkerställer. Det kan inte vara en "antingen eller" omständighet mellan välfärds insatser och den egna kulturella tillhörigheten. Personer med funktionsnedsättning måste erkännas som bärare av både språk och kultur. Insatser enligt LSS är ofta omfattande och har stor påverkan på den enskildes liv. Då det gäller barn är det ytterst viktigt att säkerställa att familjens kulturella identitet får forma vardagen så att familjebanden bibehålls.

LSS-lagstiftningen ska för individer med funktionsnedsättning säkerställa jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Att bortse från samiska individers behov av sin samiska kultur och samiska språk innebär således att det finns risk att samer i kontakt med LSS-lagstiftningen förlorar rätt till sin kultur och sitt språk till förmån för majoritetssamhällets kultur och språk.¹

¹ Europarådets Ramkonvention om skydd för nationella minoriteter, artikel 4.

Cujuhus/adress

Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA
Besöksadress: Adolf Hedinsvägen 58
e-post: kansli@sametinget.se
Org.nr.: 202100-4573

Telefovdna/telefon

0980 - 780 30 (växel)

Fáksa/telefax

0980 - 780 31

www.sametinget.se

Sverige har ratificerat Europarådets Ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter, vilket borde innebära att Sverige åtar sig att tillförsäkra funktionsnedsatta samer en rätt till sin kultur och sitt språk. Samiska personer med funktionsnedsättning och tillhörighet i LSS lagstiftning ska också kunna bibehålla och utveckla sin kultur.²

Monica Harr Sandström

Ordförande
Sametingets hälso-, äldre- och idrottsnämnd

Enligt uppdrag

Marie Louise Allas
Handläggare

---

² Europarådets Ramkonvention om skydd för nationella minoriteter, artikel 5.